

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Uj esztendő.

Zombor, 1909. dec. 30.

Egy év hanyatlík megint a semmiségbe; az utolsó porszemecske és aláhullott a homokóra felső kupjából az alsóba és a vén idő egy rövidke esztendővel lett ismét . . . öregebbé.

December hó utolsó napjai olyan hatással vannak az emberre, mint a szomorú őszi idő, amidőn a fák levelei megsárgulva hullanak alá a földre s gyászos szemfedőt képeznek a haldokló természet felett. December hó utolsó napjai is végóráit képezik az esztendőnek. Az enyészetre és mulandóságra emlékeztetnek az őszi idők és arra a decemberi hóköntös is.

Ritka szerencsések azok, akiknek a haldokló évhez valamely nagy szerencsétlensége vagy legalább valamely kellemetlen reminiscenciája ne fűződne.

Jóllehet a mult mindig teljesítenül hagy bizonyos reményeket, csodálatos mennyi melancholia fog el bennünket az utolsó évszáró napon.

Egy lepörgött esztendő! És ez ellen nincs menekvés — borzongat azzal, hogy az emberi élet is határa oly rövid mindazoknak, akik szeretnek és akarnak élni.

Az önfentartás démoni erőt kölcsönöz embernek, nemzetnek, a vallás minden tanítása a halálfélelem ellen sem fogja az emberből az élethez való ragaszkodás érzelmét kiverni.

Évezredes küzdés, évezreden át folytatott szakadatlan, öntudatos munka során szereztük meg szabadságunkat, nemzeti kincseinket. Méltán büszkék lehetünk reájuk.

Az évezredes mult után van-e okunk félni, hogy az erős magyar nép nem állja-e meg továbbra is a helyét?

Ámbár a viszontagságok özöne zúdult reánk, a magyar, az évezredes mult után nem vesztí és nem vesztíheti el bizalmát a régi, ősi erényben.

Erőt ad nekünk az a szent érzés, hogy szeretjük hazánkat! Szeretjük jobban, mint akármelyik más nemzet fiait, rajongunk érte, csüggünk rajta, mert széles e világon máshol nincsen számunkra hely.

E szent érzés, mely évezrednél tovább vezérelt bennünket, hatalmas, kicsorbíthatatlan éles fegyver. Ez a fegyver segít ki minden bajból. Ezt a fegyvert a rozsdá még nem marja.

Erre az erősségünkre ma nagyobb szükségünk van, mint valaha.

A politika egén vészterhes felleg és szürke köd gyülemlett össze. A hazaszeretletben kell egyesülnünk, hogy bátor lélekkel állhassuk ki a veszélyeket és épen kerülhessünk ki belőlük.

Ha látjuk, hogy fáradtsággal teljes verejtékes munkánk nyomán az általános pangás helyébe élénk, egészséges forgalom lép, ha látjuk, hogy a testvérharcot, az átkos viszálykodást a békés munkálkodás váltja fel, ha látjuk, hogy intézményeink tökéletesbülnek és édes hazánk a békés haladás útján halad, akkor eleget tettünk hazafias kötelességünknek és ujult erővel léphetünk ismét sorompóba szeretett hazánk érdekeiért és küzdhetünk még nagyobbá tételéért.

A munka legyen egyedüli jelszavunk és győzni fogunk, mert győznünk kell!

Boldog új esztendőt!

A színügyi bizottság.

Zombor, december 23.

Az idei színiévad alatt már abban a szerencsés helyzetben voltunk, hogy a színügyi bizottság működését a maga valóságában olvasóink elé tarthattuk, sőt kilátásba helyeztük, hogy mivel működésével nem vagyunk megelégedve, kötelességének lelkiismeretesebb teljesítése érdekében a városi törvényhatósági bizottsághoz fordulunk. Ezt nem tettük meg, ami eléggé sajnálható, mindamelllett figyelmeztetésünk oly nem várható eredményt idézett elő, hogy most meg

már azért kell felszólalnunk, hogy a színügyi bizottság és a főkapitány egy tévedésen alapuló intézkedésére rámutassunk.

A színügyi bizottságok hivatása a színészet jogos és művészi érdekeinek *kellő és korrekt* védelmezése, de legfőbb kötelessége a színpad művészi színvonalának fentartása. Elismerjük, hogy kötelességük mindenkor akcióra lépni, ha a színészet érdekeiről, *ha a színpad erkölcsi és művészi színvonaláról van szó.*

Bizonyos, hogy vidéki színpadokon egy műfajt kultiválni nem lehet, de a repertoár összeállításában azért változatosságnak, izlésnek és a logikának kell érvényesülnie. Teljes lehetetlenség az hogy a vidéki színidirektor izlésesen, változatosan és logikusan állítsa egybe műsorát.

Megirtuk, hogy a legideálisabb direktor is megszűnik az *eszményi teóriákat hangoztatni, ha pénztára érdekeiről van szó* és bizony száz közül kilencvenkilenc sutba vágja a logikát, a műizlést s művészeti irányelveket egy reklámdarab kedvéért s a legtrágább ostobaságokat is beadja, ha az neki zsfolt házat hoz.

Ekkor következik a színügyi bizottságok teendője *a műsor megállapítása és az igazgatónak annak pontos betartására való szorítása.* Hogy azonban a színügyi bizottságok úgy járjanak el az igazgatókkal szemben, nem kevesebb kell, minthogy a színügyi bizottságok *erkölcsi munkálkodásuk mellett anyagilag is közreműködjanak* a színészet érdekeinél.

Ha valahol indokolt a színészet anyagi támogatása, az kétszeresen indokolt Zomborban, ahol nem tisztán magyarok laknak.

A színügyi bizottság első teendője volna subvenciót kieszközölni. Tösgyökeres magyar városok színészeite részesül ezekre menő állami subvencióban, a zomboriak mostoha gyermekek?

Egy kis munka, egy kis önzéstelenség és megvolna oldva a kérdés. De nem ezért irtuk ezeket a sorokat.

A rendőrfőkapitány a napokban a város területén levő összes kulturális és jótékonyági egyesületekhez felhívást intézett, hogy a színi évad alatt esetleg rendezendő multságokat kötelesek 8 nappal előbb nála bejelenteni, mert ugymond „*mutatványos*” előadásokra a színügyi bizottság szervezéséről szóló szabályrendelet értelmében a hozzájárulást az engedély megadásához a színügyi bizottságtól kell kikérnie; *ennek a véleménye dönti el vajjon az engedélyt meg- vagy meg nem adja.*

ÓVAKODJUNK UTANZATOKTÓL.

COGNAC

BEVÁSÁRLÁSNÁL HATÁROZOTTAN
Gr. KEGLEVICH ISTVÁN utódai

502-5-4

HIRNEVES GYÁRTMÁNYAIT KERJÜK.

Bel- és külföldön kizárólag diszoklevéllel kitüntetve.

Ezen rendelet — ha úgy tetszik — felhívásra, vagy figyelmeztetésre a zombori Good Templar-rend „Akarat“ páholya rendes időben bejelentette, hogy december hó 26-án este hangversenyt rendez, megtartási helyül a polgári kaszinó-egyesület helyiségeit óhajtja kibérelni, esetleg a vármegyeháza dísztermét a vármegye alispánjától, aki már több ízben jóindulatulag támogatta az antialkoholista egyesületet — elkérni.

A rendőrfőkapitány a figyelmeztető felhívásában jelzett s a szünügyi bizottságra vonatkozó 320/közgy. ex 1889. sz. szabályrendelet 3. §-a alapján a kérelmet a szünügyi bizottsághoz terjesztette be véleményadás végett. A szünügyi bizottság tartott-e ülést a kérdésben, nem tudjuk, de alig hisszük, mert több szünügyi bizottsági ülés zajlott már le 1 (egy) tag jelenlétében, annyi azonban bizonyos, hogy a vélemény elutasító volt. Ezen elutasító vélemény alapján aztán a zombori rendőrfőkapitány az itt szövszerint lekötött végzést hozta meg:

Zombor szab. kir. város rendőrfőkapitányságától.

8440/1908. kap. szám.

Kérvénye dr. Mátits Márton, mint az „Akarat“ antialkoholista páholy elnöke, zombori lakosnak jótékony célú előadás bejelentése iránt.

VÉGGZÉS.

Az „Akarat“ páholy azon bejelentését, hogy folyó hó 26-án táncal egybekötött hangversenyt szándékozik rendezni, tudomásul nem veszem és az arra szóló hatósági engedély kiadását megtagadom.

Mert:

A szünügyi bizottság szervezésére vonatkozó 320 közgy. ex 1889. szabályzat értelmében meghallgatott szünügyi bizottság a tervezett hangversenyt olyannak találta, mely a működő szintársulattól a közönség érdeklődését elvonja, ami kétségtelen tény is, mert a bejelentés szerint a hangversenyen Déri Jenő, a budapesti operaház tenoristája is szerepelne.

Már pedig nemesak az elől hivatkozott városi szabályrendelet, de a m. kir. belügyminiszter ur 47029/1892. számú rendelete is a kulturmisszióra hivatott magyarvidéki szintársulatok erkölcsi és

anyagi érdekeinek előmozdítását célozza, mely okból a hangverseny megtartására szóló engedély kiadását meg kellett tagadni.

Ezen végzés, mely ellen a kézhez vételtől számított 15 napon belül a rendőrfőkapitányságnál beadható felebbezésnek van helye, dr. Mátits Márton urnak, a szünügyi bizottságnak dr. Kozma László ur kezéhez kézbesítendő.

Zombor, 1908. évi december hó 24-én.

P. H. Listyevity s. k.,
rendőrfőkapitány.

Az Independent Ordre of Good Templar (neutral) rend zombori „Akarat“ páholya immár majdnem két évi működése alatt a komoly humanizmus szolgálatában látható és mindenki által tudott szép eredményeket ért el. Ennek az egyesületnek minden eszéköt meg kell ragadnia, hogy az emberiséget karjai között tartó méregmételetől visszatartsa s hogy eszméjét a legszélesebb körökre is kiterjessze. Lassan, de biztosan halad előre. Felolvasásokat tart, zenéi előadásokban részesíti tagjait. Műveli lelkiüket a szép és a nemes magvait hinti el.

Sajnálattal tapasztalta ennek az egyesületnek buzgó és lelkesedéssel munkálkodó vezetősége, hogy városunk teljesen nélkülözi a magasabb művészi előadásokat. A hírneves művészek finomító hullámgyűrűi városunk előtt bezáródnak. Nem ismerjük a szín- és zeneművészet azon kiváló, hivatott talentumos művelőit, kiknek hírneve az egész művelt világot bejárja. Szégyeljük magunkat, ha más városok újságjaiban nagy büszkeséggel megírt referádákat olvassunk művésztételekről, amelyen hírneves művésztársaságok, előkelő színészek, világhírű énekesek és zeneköltők vesznek részt, míg nekünk nem marad más mint a brettli, — az is tizedrangú.

Bizony mondjuk, hogy a mi városunk a művészet mappáján a legsötétebb Afrika.

Pedig van finom izlésű, intelligens közönségünk, amely lelkesül a szépművészetekért. Vannak magas izlésű irányító szellemű vezérferfiaink, kik a művészet hódítását, a közönség felé igyekeznek előkészíteni, elősegíteni. A szabad lyceum egyesület, legutóbb a róm. kath. legényegyesület, valamint a

bácsmegeyi irodalmi társaság szép előadásai-
val gazdag forrásokat nyitott meg a nemzeti kultúra más-más irányu minden szép és nemes ágának. Ezeknek a sorába óhajtott lépni az „Akarat“ páholy is, mert soha jobban nem szolgálhatta volna magasztos eszményét, mintha az emberiség művészi érzékét, fejleszti a szép iránt. Ezért tárgyalásokba bocsájtkozott még *junius havában* több fővárosi művészszel, többek között egy hárfa-, egy celló- és egy énekművészszel.

A tárgyalások eredménye az lett, hogy sikerült már több határidő elteltével végre az egyik operaházi tenoristát megnyerni.

Mi történt most.

A főkapitány egyszerűen nem veszi tudomásul a hangverseny megtartását, mert az a szünügyi bizottság, amelyet a kritika kötelességének hanyag és felületes teljesítéséért a szünüdeny alatt állandóan támadott, azt nem véleményezte.

Eltéktelve attól, hogy a rendőrfőkapitányság önálló hatáskörrel bíró hatóság, amely intézkedéseinek mikéntjére utasítást nem kaphat, furesának találjuk, hogy egy a belügyminiszter által jóváhagyási záradékkal el sem látott szabályrendelet (320/közgy. ex 1889.) alapján működő bizottságtól kér véleményyt. Eltéktelve még ettől is, ugylátszik hogy a szünügyi bizottság, amely a Gretchen, Kék egér, Kutya van a kertben stb. című trágárságok színrehozásában, erkölcsnemesítő hatásában találja meg a szintársulat annyira dédelgetett igazgatójának nemzeti kulturális és művészeti irányu hasznos működését felületes munkájával még a szabályrendelet idézett 3. § t is képtelen tisztán értelmezni. Ime itt van szövszerint:

A szintársulat működése nem tekintetvén egyedül szórakoztató esti mulatságnak, de egyszersemind oly nemzeti érdeknek és művészeti tényezőnek, mely a hatóság részéről is az ugynevezett versenyvállalatokkal szemben, előnyben és kedvezményekben részesítendő, ennélfogva az országos vásárok kivételével, a szünüdeny tartama alatt semmiféle mutatványos előadások, melyek a közönség érdeklődését a pártolásra mindenestre érdemesebb

Ha meghalok . . .

Ha meghalok, ne vigyetek
Engem a temetőbe.
Temessétek testem inkább
Az árnyékos erdőbe.
A csobogó patak partján
Ott legyen az én sírom,
Körülöttem illatozva
Ezernyi virág nyíljon.
Fekete fa koporsóba
Tegyétek be a testem,
A pap zsolnárt, gyászbeszédet
Ne mondjon én felettem.
Ne kísérjen ki a sírba
A harangok zúgása,
Majd eltemet künn az erdőn
A vadgalamb bűgása.
Fejfa sem kell; ne legyen az
Én síromon semmi jel.
Nyughelyemet egyenlővé
Csináljátok a földdel.
Azok közül, kik ott járnak
Ne tudja meg senki sem,
Patak partján, erdő mélyén
Elfeledve ki pihen.

Eichardt Károly.

Árny és fényképek.

Ita: Del Toró.

Ebéd után nem szokott a puha pamlagon elnyújtózni, hanem ahelyett siet a kávéházba, hogy az asztaltársaságának egy csésze fekete mellett elmesélje a legújabb éjjeli kalandját. Mert mesél, mesél, mindig mesél fiatalos hévvel, a többiek pedig mohó kíváncsisággal hallgatják a beszédét, mely gyakran pezsgésbe hozza a meleg vérüket, amint a mese pikáns fordulatokat vesz, vagy pedig a szívérvány ríktó színeivel rajzolja a szerelmi történeteket.

Most is együtt volt már a kis társaság a kávéház kerek asztalánál: író, színész, festő, szobrász, jogász: csupa bohém emberke és várta Botlik Pistát, a nagymesélőt. Botlik Pista a jogászok azon fajtájához tartozott, kik a „Tripartitumot“ a villamos lámpák kábító fényénél tanulmányozták — éjjel. Pista jogász nem mutatta magát. A kis társaság már majdnem kétségbe esett elmaradása miatt.

— Talán valami baj érte — mondta az író.

— Lehet, hogy hosszúra nyúlt a kalandja — vélte a színész.

— Nem kell féltetni Pistát — csitította társait a szobrász.

Alig hogy elhangzottak a szobrász szavai, belépett a kávéházba Pista.

— Hurrá! — kiáltották mindannyian. Botlik Pista kissé fáradtnak látszott,

mikor leült a szokott helyére és az arca sápadtsága is elárulta, hogy valami történt vele.

— Kissé megvárattalak benneteket — mondta egykedvűen.

— Hát mi történt? Beszélj! — kíváncsiaskodtak a jó barátok.

— Egy ritka kalandon estem keresztül. Kissé kifárasztott, mert a maga nemében „unikum“ volt.

— Halljuk, halljuk! — nógatták Pistát a többiek.

— Ha türelmeteket nem teszem próbára, elmondom.

— Rajta, rajta — mondták mindannyian.

És Pista elmesélte a ritka kalandját a következőképen:

. . . Tudjátok, hogy a fiatal vérem mindig pezsgésbe jön, ha valami földi angyal vetődik az utamba. Sohse tudom kielégíteni a szerelmi vágyaimat. Pedig már többször föltettem magamban, hogy lemondok ezekről az éjjeli kalandokról és megemberelem magamat: tartok egy állandó szép szeretőt. De hát az ember tervez és az asszony végez. Elhíhetitek, hogy most sem rajtam mult, hogy visszaestem a régi kerékvágásba. Nem, hiszen ha csak az volna a legfőbb vágyam, hogy kalandokban leljem a főszórakozást, akkor nem bálnám. Isten neki, hadd tobzódjon a fiatal szív. De hát tudjátok, hogy komoly céljaim vannak. Hiszen kinőttem már

színelőadásoktól elvonhatják, nem engedélyezhetők.

Jogában áll azonban a rendőrkapitányságnak, ilyen előadásokat, ha azokat **művészeti**, vagy **jótekonysági szempontokból** kívánatosaknak találja a színiügyi bizottság véleményének kikérése mellett színelőadások napjain is engedélyezhetni. Az engedélyező határozat azonban minden esetben a színiügyi bizottsággal közlendő, mely azt, amennyiben a rendőrkapitányság véleménye ellenére adott volna engedélyt, 3 nap alatt a városi tanácshoz felelőbe lehet hozni.

Hát tingli-tangli cirkusz, kabaret vagy mozgófénykép vállalatnak minősíti ez a bizottság és a főkapitány a Zomborban belügyminiszterileg láttamozott alapszabályokkal működő egyesületeket?

Avagy ugyanakkor, amikor a szintársulat igazgatója említettük trágárságok színrehozatalával a közérkölciség ellen valóságos merényletet intéz, akkor a színiügyi bizottság a direktort köteletségének ismeri védelmébe venni, ha egy egyesület a közönség **magasabb művészi igényeit** a szép után sóvárgó óhaját kielégíteni igyekszik, annak működését **illetéktelenül** megbénítja?

Megdönthetik-e azon állításunkat a színiügyi bizottság tagjai, hogy a színi direktor üzleti spekulációra alapított vállalatával vajmi kevéssé igyekszik kulturális tevékenységet kifejteni. Hisz tagjait a kimerülésig agyonhajszolja. Nap-nap után reggel 9-től délután 2 óráig próba; mindennap este előadás; vásár- és ünnepnapokon két előadás, tetejébe ifjúsági előadás. A társulat tagjai teljesen kimerülve, agyoncsigázott idegzetten elfáradt kedéllyel gépszzerűleg teljesítik szerződés szerű kötelezettségüket. Vajjon ilyen állapotban képesek-e szépet, művészt produkálni? Rosszabb helyzetben vannak szegények a legutolsó napszámosnál.

Bocsánat, de a leplezetlen tiszta igazságot meg kellett írunk.

Amennyiben tehát a törvényes alapon nem álló színiügyi bizottság és a főkapitány következetések akarnak maradni, be kell tiltaniok a kaszinó egyesületi dalárda szilveszteri dalestélyét is, mert ott sem szerepel más, mint **Csavojác** hegedűművész, dr. **Pataki**

zongoraművész, dr. **Németh** ismert kitűnő gordonkajátékos és a dalárda maga, pedig az országos híru. De be kell tiltaniok a kereskedők körének estélyét; mert amint hírlik, ott meg **Feledi** Boriska fog énekelni. Hát az ipartestület Szilveszter estélyét stb. engedélyezik-e? Ha nem, miért engedélyezték a Tulipán szövetség leányszakosztályának teaestélyét, vagy a nőtisztviselők műkedvelő előadását és 26-ra a szociáldemokraták hangversennyel egybekötött táncmulatságát?

De miért kapott engedélyt a Vadászkiáltás kávéházára az „arab hastáncoló” művész társaság? Ez csakugyan konkurrens vállalat!

Vagy mit jelent a december hó 29-én megjelent színlapon a heti műsor elé állított ezen kis hirdetés:

„Hétfőn, 1909. évi január hó 4-én a zombori izr. Nőegylet jótekonycélú **előadást tart.**

Az igazgató tehát talán megfelelő sápir még a napi előadások megtartását is mellőzheti, ezt sem teheti meg a színiügyi bizottság engedélye nélkül?

Világos ebből, hogy az igazgató siránkozásával ejthette meg a színiügyi bizottságot, amely neki felült és tartja sakkba az összes kulturális és jótekonysági egyesületeknek a színi idény alatt a közönség felé irányuló magasztos hivatásával járó működését.

A regőcei előjáróválasztás.

(Válasz a Bácskai Napló cikkére.)

A „Bácskai Napló” tudósítója már két ízben válaszolt a „Bácsmezei Függetlenség”-ben megjelent „—n.” ur fenti című közleményére. Ugyilátszik még nem fogyott ki a puskaporból. Ez azonban rossz lehet, mert a fegyvere mindkét ízben csütörtököt mondott. Hamis puskaporral, téves, a tények meg nem felelő adatokkal nem lehet ám küzdeni, tudósító uram!

Hogy válaszai nem felelnek meg a valónak, azt meztelen tényekkel fogjuk bebizonyítani.

Első válaszában azt állítja, hogy Preiningernek 200-al több szavazója van, mint

Pfeffernek. Eszerint Pfeffernek egy embere sem volna? Hadd beszéljenek a két utóbbi országgyűlési képviselőválasztás eredményei. Ezek azt hiszem a legmértvadóbbak.

Az utolsó előtti választásnál Preiningernek volt 70 és Pfeffernek 140 szavazója. Az utolsó választás ugyanezt az eredményt mutatja. Nem foghatjuk fel, hogy honnan szedhette össze a 200 többletet. Számításánál valószínűleg már a pluralitás szolgált alapul.

Folytatólagos válaszában egy új puskaport talált fel, de ezzel is kudarcot vallott. Szórol-szóra ezt írja: „a kandidáló gyűlésen a „Südüngarischer Bauerverein” **elnöke** felkelt és kéri a birói állásra azt a hármát kandidálni, akit a zombori főmuftik a főszolgabíró markába nyomtak.” A tudósító urnak ezen állítása sem áll. A „Südüngarischer Bauerverein”-nek az elnöke Pfeffer János.

Pfeffer mint tudjuk — a képviselőtestületnek nem tagja, tehát ezt nem tehetette, — kijelentjük egyuttal, hogy egy emberünk sem mondta és nem is mondhatta ezt.

Tanuink erre a jelenvolt képviselőtestületi tagok, de maga a választást foganatosító M. főszolgabíró is.

Mily ironikus hangzanak a tudósító ur ezen szavai is: „Pfeffer jelölt”, „Preininger választott”. Hát az előjárók jelölése egyuttal nem választás is?! Vagy csak az nevezhető választásnak, ha a Preiningeristák összeszednek iskolásgyermeket és más csöcseléket, akikkel aztán tele ordítóztatják a község házáat. (Talán ezeket is a 200 többletbe számította?!)

Pfeffer János a közgyámság után sohasem óhajtozott, mi több, amint értesült, hogy tudta nélkül közgyámság jelölték, azonnal arra kérte embereit, hogy mást válasszanak. Ha Pfeffer boldogságát a község házában keresné, nem köszönt volna le a birói állásról.

Preiningeristáknál rosszul állhatnak az akciók, kiténik ez a tudósító ur e siránkozó szavaiból is, hogy „Preininger pártjában akadt egy-két Judás is”. (A többlet tehát 198-ra apadt.)

Ne busuljanak, lesz ott még ilyen több is. **P. H.**

abból a korból, mikor csak szerelemmel táplálkozik az ember.

— Persze, persze — vágott közbe a színészpajtás nevetve.

— Talán a minisztérium kodifikáló osztályába akarsz bejutni? — kérdé gunyosan az író.

Botlik Pista azonban nem hagyta magát ily kicsinyeségek által zavartatni, a kezével legyintett egyet és tovább folytatta . . . Tegnap este, úgy tíz óra tájban, sétálgattam az Andrassy-uton. Gondolataimban elmerülve észre se vettem a járó-kelőket, mikor egyszerre csak valami finom parfüm illata csapta meg az orromat és elshant mellettem egy selyemruha. Persze a selyemruhában volt is valaki. Hirtelen olyan kalandszomj lepelt meg, hogy igazán kíváncsúnak találtam a selyemszoknya után szaladni. Meggyorsítottam a lépteimet, s pár pillanat múlva egy isteni szép asszony oldala mellett lépkedtem. A szemei úgy tüzeltek, mint az Aetna, mikor háborog, a fogai fénylettek, mint a hóval borított hegy csuca, ha a nap sugarai rávetődnek, a nyaka pedig vakítóan fehérlett, mint a tejút. Valóságos kinyílt virág volt, Nem soká haboztam, hanem udvariasan felajánlottam lovagias karomat. Ő nem szólt egy szót sem, csak mosolygott és hirtelen elpirult, mint az égbolt, mikor a nap bucsúcsókot hint rája. Most igazán nem tudtam, hogy nagyvilági hölgygyel, vagy tisztes uri asszonnyal van-e dolgom? Sok mindent sug-

tam a fülébe, hogy miket, azt már igazán nem tudom, mert szinte kábított a szépsége, de ő egy árva szót se válaszolt, csak királynői alakkal lépkedett lassan mellettem. Még akkor se nyílt szóra cseresznyepiros ajka, mikor a darázskaresu derekán reszketett a kezem. Csak mosolygott és mindig mosolygott. Annýira bántott ez a szótlán viselete, hogy bár forrt a vérem, mégis ott akartam hagyni. Azt hittem, hogy néma. Néma gyerekeknek pedig az anyja se érti a szavát! De mégse tettem ezt, hanem folytattam az ostromot tovább, tovább. Gondoltam magamban, hogy mégis kinyílik majd az a picé szája, ha csakugyan nem néma, a mézes-mázos ajánlataimra. Hiába volt minden érzékenykedés, hiába volt minden Demostheusi szónoklatom. A kemény diót nem tudtam feltörni. Nem tudtam a szívéhez vezető aranykulcsot megtalálni, pedig láttam jól, hogy a szemei tűzben ragyogtak, arcán pedig bódító mosoly rezgett. Kétségbe voltam esve, hogy ezt a páratlan szépséget, ezt a titokszerű asszonyt nem bírtam megszólaltatni. Kétségbeesésemben már épen utolsó rohamot akartam ellene intézni, mikor hirtelen megállott ez a véretem felkorbácsoló és a képzeletem végtelenül feleségző „talány” egy hatalmas bérpalota kapuja előtt és intett a kezével, hogy:

— Tessék!

— Ahó, gondoltam magamban, az utcán nem akartad magadat elárulni, gyönyörű

virágszál, hanem csak otthon a csábos illatu budoárban, — és követtem szépen a sima márványlépcsőkön föl az emeletre.

— Boldog ember! — kiáltották a társak ujongva.

— Végén csattan az ostor — mondta a „nagy hódító” és folytatta a mesét . . .

. . . Az asszonyka megkopogtatta a fogadóterem ajtaját, az kinyílt és én egy hatalmas termetű férfit láttam magam előtt. A villanyos csillár sárga fényénél is sárgább lett egyszerre az arcom. Mindjárt tudtam, hogy kelepcebe csaltak. Ez a hatalmas férfi: a kegyelmet nem ismerő férj. Még mielőtt szóhoz jutottam volna, hirtelen megnyílt a szép asszony ajka és így mutatott be:

— Kedves fiam, ez a „szemtelen fráter” kísézől szegődött mellém hazáig. Fizesd ki!

A férj arcát előntötte a düh, egyet fordított, egyet rugott rajtam egy bizonyos helyen, s én gurultam a sima márványlépcsőkön lefelé, a lépcsőházban pedig összehúzódtam mint a esiga és a nagy fájdalomtól elkábultan mostanáig aludtam. Ezért késtem meg, ezért olyan sápadt az arcom. De azért mondhatom fiuk, hogy ez az éjjeli kalandom volt eddig valamennyi közt a legregényesebb — fejezte be Botlik Pista a meséjét és a „jó fiuk” derűs hahotája közt lassan szürésölgette a feketéjét. Csak a festő nem hahotázott. Ő már nagyon jól ismerte a „nagy hódító”. Tudta, hogy a nyelve mindig csak hazugságra botlik.

H I R E K.

Lapunk előfizetőinek és összes elvtársainknak boldog ujesztendőt kívánunk, egyben jelentjük, hogy legközelebbi számunk január 6-án, szerdán jelenik meg.

Tisztújítás. Vojnits István elnökle mellett tartotta meg Magyarokanizsa r. t. város tegnapi első tisztújító közgyűlését, amelyen megválasztott polgármesterré dr. Király Sándor, főjegyzővé Laczkovits Károly, Huszagh István adóügyi-, Mack János közigazgatási-, Popovits György gazdasági tanácsnokká, Soti Imre ügyészszé, Szerdahelyi Károly arv. ülnökké, Aczél Aurel számvevővé, Dukai János házi-, Dékai Péter adópenztárnokká, Kelemen István alkaptányyná, Apró János József városgazdává. A tisztújítás a legnagyobb rendben folyt le.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az államilag segélyezett polgári iskolánál kinevezte a VIII. fizetési osztályba Nemesványi Adél újvidéki igazgató tanítónőt, Weigang János és Oppenländer Gyula apatini tanítókat; a IX. fizetési osztályba Zsebőkne Asbóth Anna, Hang Kornélia és Baranyiné Sebestha Róza újvidéki tanítókat; a X. fizetési osztályba Török József újvidéki és Somogyi Kálmán titeli tanítókat.

Karácsonyfa ünnepély. Pencz Mariska szépligeti óvónő a kiengesztelődési nagy napon a gondjaira bízott kiskis örmére szép ünnepélyt rendezett, pótolván sokaknál a családi tűzhely örömeit. A róm. kath. népiskola ez alkalomra izlésesen díszített nagytermében volt a ragyogó karácsonyfa felállítva, míg egy másik teremben a színpad, hol az ovodás gyermekek pásztorjátékokat s karácsonyi énekeket adtak elő. Gyönyörűség volt hallgatni azt a sok német anyanyelvű gyermeket, amint szép magyarsággal félelem nélkül szavaltak a csengő versikéket s hirdették a Megváltó születését. A karácsonyfa céljaira az óvónő közel 100 koronát gyűjtött a szeretet nevében a község lakosai között s így lehetővé tette azt, hogy a 140 ovodás gyermek mindegyike a díszes karácsonyfán kívül még ajándékot is kapott. A szülőknek örömet, magának pedig elismerést szerzett s követendő példát állított arra nézve, hogy a fáradságot nem ismerő munka megtermi gyümölcsét, mert ezek a kis német gyerekek mind jó magyar hazafiak lesznek, ha már most ily kicsi korban is folyékonyan beszélnek edes hazánk nyelvét.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Harsányi Elemér újvidéki királyi ügyész a szegedi, dr. Konyovics György nagybecskereki kir. ügyész az újvidéki ügyész séghez helyezte át.

A honvédség köréből. A honvédelmi miniszter rendelete folytán Krausz Sándor, Sziklai József, Steinwalter Győző, Ósz-Szabó Mátyas, Bogdán Sándor, Csuha György, Manhold Jenő, Bachmann Frigyes, Kárpáti Rezső, Turkovich Emil, Grünbaum Simon, László Menyhért, Kreybig László, dr. Hagymássy Dénes, Cselikovics Imre, Bézei Róbert, Czirkák Mihály, Gandalovits János, Rakóczy Béla, Erkel Jenő, dr. Zsulyevics Antal, Némethy Nándor közös hadseregbeli tartalékos hadnagyok a szabadkai 6. honvédgyalgezred, Gerele Ede, Messzer Ármán, dr. Koós Ödön, Szolnoki Jármi János, Horogszeghi Szilágyi Kálmán, Józsiási Purgly Emil, Lévy Jenő, Szilasi Béla, Kelenföldi Reök István, Mautner Dezső, Weiner Jenő és Albusz Frigyes huszárhadnagyok pedig a szabadkai 4. honvédhuszárezred tartalékába helyezték át.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Frech Ferenc kulai adóhivatali segédet Szabadkára, — Lantos József szabadkai adótitket Kulára helyezte át.

Jutalom. A kalocsai érseki hatóság Valentini Czeczília Gradina szállási tanítónőnek a magyar nyelv kitünő eredményű tanításáért 50 korona jutalmat utalványozott.

Eljegyzés. Eisler Zsigmond szabadkai kereskedő eljegyezte Pártos Samu zombori tanító leányát, Jankát.

Karácsonyfa ünnepély az evangélikus iskolában. Karácsony előestéjén a helybeli evang. iskola vezetősége kedves meglepetésben részesítette a szülőket s végtelen örömet szerzett a gyermekeknek. A templomban óriási karácsonyfát állított fel, tele cukorral, süteménnyel, gyümölcsessel, nemkülönb. írószerekből álló ajándékokkal. Rövid istentisztelet után a karácsonyfát körülálló s csillogó szemmel bámuló kis nebulók gyönyörű énekekkel s szavalatokkal üdvözölték Krisztus születését. Még a legkisebb gyermek is kivette részét a szavalásból. A végén azután kiosztották az ajándékokat; minden gyerek hóna alá szorítva a kapott ajándékot nagy örömmel ugrándozva indult haza felé. Végtelenül bájos volt ez a kis ünnepély. A kiskis értatlan öröme s vígassága átragadt a felnőttekre is, kik közül nem egy erősítette, hogy ilyen szép ünnepélyt talán soha sem látott.

Megjutalmazott tanítók. A folyó tanévben az egyházmegyei tanhatóság részéről a központi alapítványokból a szokásos jutalmakban a következő bácskai tanítók részesültek: a) a 48 korona: Molnár Vince Bogyán, Werner János Alsókaból, Tóth Etel Mátételke, Karagics István Nemesmilitics, Valentini Cecília Zombor tanyá, Jocha István Bácsufalu, Schlaechter Péter Wekerlefalva, Balázs József, Radók József Tiszakálmánfalva, Farádi J. Sajkásgyörgye, Szabó Dezső, Milassin Gyula Rém, Karácsonyi Antal Topolya, Pevny József Szivác, Perki Mária Sztapár, Léh Pál Verbász, Flittner Dénes Zsablya, Romzsa József Ada tanyá, Cirkák János Bácsföldvár, Patyi János Mohol, Gonzlik Amália, Steinhardt Ferenc, Kvanduk Ferenc Mohol tanyá, Szauder Etel Bátormonostor, Koch Maria Béreg, Balog István Sajkásfalva, Csaplaros Sándor Borota, Árpási János Ada, Földes Mihály Ada tanyá, Michler Nándor Csávoly. b) 36 kor.: Kormos József Mohol tanyá.

A szociáldemokratapárt megyei értekezlete. Karácsony első és második napján tartották meg Szabadkán a szociáldemokraták a bácsbodrogmegyei értekezletet. Az értekezlet napirendjén a jelentéseken kívül a szervezkedés és a bajtő, az országos pártkongresszus határozata, végül az a kérdés eldőltése volt: hol legyen a megyei központ? Képviselet volt az értekezleten a megyéből 27 város és község és Szabadkáról 8 szervezet 16 küldöttel. A vidéki küldöttek a hatóságok üldözéseiről, nagy munkahiányról és nyomorúságról számoltak be, csak a zentai küldöttek dicsérték meg a hatóságukat. Szabadkát, mint Bácska legnagyobb metropolisát és mert itt van a legerősebb pártszervezet, a megyei központ székhelyévé tették. Az értekezlet vita nélkül elhatározta, hogy a tümegsztrájkra folyton készenlétben fogják tartani a munkástömegeket. Végül a megyei bizottságot választották meg.

Halálozás. Falcione Blanka folyó évi december hó 27-én éjjeli fél 1 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. A megboldogultat nagyszámú rokonság gyászolja.

Új lap. „Bácskaer Bote” címmel egy hazafias szellemben szerkesztett közgazdasági német hetilap indult meg és első száma már meg is jelent. A lap a Bács Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye. A lap szerkesztője és kiadója a megyei gazdasági egyesület titkára: Inhoff József.

Estély. A zombori trubadurok egyesülete 1909. évi február hó 13-án nagyszabású és fényes estélyt rendez, amelyre az előkészületek már nagyban folynak.

Eljegyzés. Dr. Fischer Samu jános-halmi ügyvéd eljegyezte Stark Erzsikét Békéscsől.

Magyar név. Kiskoru Jankovits Franciska és Erzsébet vaskuti lakosok családi nevüket „Sarak”-ra változtatták.

Csőd. A zombori törvényszék Löbl Sándor és Fürst Miksa fakereskedő újverbácsi lakosok ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul dr. Hilkené Lajos kulai, helyettesül dr. Sándor Manó zombori ügyvédek neveztek ki.

Szilveszter-estély. A zombori kaszinó-egyesületi dalárda folyó évi december hó 31-én tartja meg a polgári kaszinó helyiségeiben tombolával és táncal egybekötött II. alapszabályszerű dalestélyét a következő műsorral: 1. Hoppe R.: Magyar népdalok. Férfikar. 2. Beethoven L.: Adagio. Op. 13. (A dur). Schumann R. (F-dur). Előadják: cellon dr. Németh Artur, zongorán Tomcsányi Aladár. 3. Schubert F.: Ifjúkedv. Férfikar. 4. Schütt E.: Suite. Op. 44. 1. Allegro risoluto. 2. Canzonetta con variazioni. 3. Rondó à la russe. Előadják: hegedűn Csavojác János hegedűművész, zongorán kíséri dr. Patkai János. 5. Schubert F.: Az éj. Férfikar. 6. Kiss József: A rab asszony. Szavalja Rácz Micike. 7. Ábrányi E.: Magyar népdalok. Férfikar. — Belépőjegyek 2 koronájával este a pénztárnál válthatók. Pártoló tagok belépőjegyűül a tagsági jegy második szelvényé szolgál. Kezdeté esti 8 órakor.

Eljegyzés. Vig János topolyai tanító eljegyezte Lakos Erzsikét Kishegyesen.

Mulatság. A bezdáni olvasóköri dalárda 1908. évi december hó 31-én, saját alapja javára, az olvasókör összes helyiségeiben (Dobos-féle vendéglő) kabaret előadással és táncal egybekötött Szilveszter-estélyt rendez a következő műsorral: 1. „Szívdobogás.” Férfikar. 2. „Vallomás.” Páros jelenet, németből fordította: Dezső József. Személyek: Rózsika — Kelschné Dora Karola. Suba Tódor — Kelsch Jakab. 3. Walse. Opus 18. Nr. 1. C. Poldinitól. Zongorán előadja: Bachrach László. 4. „A szoknyás kadet.” Magánjelenet, írták: Szohner A. és Dezső József; előadja: Jámor Elza. 5. „Sorrentoi emlék.” Curtistól; „Fésű-nóta” és „Tapskupa” Zerkovits B.-tól; zongorakíséret mellett énekl: Lazarovits Mariska. 6. Népdalok. a) „Szentmiklósi posta”, Székely Aladártól; b) „Huzzad cigány”; c) „Minden reggel, minden este”, Bachrach Lászlótól; énekl: Jámor Béla. 7. „A slajfer család”, vagy a hármas ikrek. Bohózatos énekes jelenet, összetakolta: J. B. Személyek: Muki, a papa — Straub Lajos. Leokádia, a mama — Schneller Ernő. Riki — Straub Sándor. Viki — Spitzer Sándor. Niki — Balits Ignác, fiaik, ikrek. A zongorakíséreteket Bachrach László, Ruff István és Jámor Béla urak látják elő. Előadás után tánc reggelig!

Eljegyzés. Emalyev Elemér zsabylai segédjegyző eljegyezte Milyicsits Lyubicát.

Inzultált ügyvéd. Újvidékről jelentik: Karácsony első napján Papp Jenő magyar államvasuti alkalmazott dr. Gál Ödön ügyvédet a város főutcáján többször arculütötte. Mikor az ügyvéd többekkel utána sietett, Papp visszafordult és a nála lévő vasbottal úgy fejbeütötte, hogy a vér dr. Gált azonnal elborította. Az inzultus oka az volt, hogy dr. Gál Papp nejét, ki vasuti pénztárosnő, sulyosan megsértette.

Eljegyzés. Dr. Kelemen Árpád ügyvéd-jelölt Budapestről eljegyezte Koch Hermann óbecsei kereskedő leányát, Ilonkát.

Öngyilkos gyógyszerész. Embere István csurogi gyógyszerértulajdonos a múlt héten föbelötte magát. Hozzáértartozói szerint sulyos ideg-bajban szenvedett, mely az utóbbi időben üldözési mániává fajult s ezért lett öngyilkos. 45 éves volt s özvegyén kívül 5 gyermeke gyászolja.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a bajmoki dalárda alapszabályait jóváhagyta.

Kettős haláleset. Mult csütörtökön, karácsony előestéjén — mint bácsalmási tudósítónk írja — Imgrund János volt bácsalmási gözmalomtulajdonos, kit kalandos hajlama az anyagi romlásba sodort, Klingler György és Raisz János társaságában az állomási épülethez közel fekvő Csincák-féle vendéglőbe mentek, hol három üveg bort rendeltek és iddógnálni kezdtek. Rövid idő múlva a vendéglősné egy 16—17 év körüli szép cseledeleányval bejött a szobába, majd Imgrund és a leány a szobából eltűntek. Imgrundot egy óráig várták társai s mikor a koreszmáros azt mondta, hogy Imgrund majd hazamegy, eltávoztak. Karácsony reggelén Klingert la-

kásán felkereste Imgrund felesége és férje után kérdezősködött, aki előtte való este óta nem volt odahaza. Klingler gyanakodni kezdett, de az asszonyt kímélni akarva, maga ment a vendéglőbe Imgrund után tudakozódni. A vendéglős és neje, legnagyobb meglepetésére, azzal fogadták, hogy ők Imgrundot már napok óta nem látták. Ekkor jött oda dr. Nagy, bácsalmási orvos és Klingler rosszat sejtve, követte az orvost. Az orvos a vendéglő egyik hátsó kis szobája felé tartott s Klinglerrel együtt lépett a szobába. A szoba padlóján fekiúdt Imgrund János holtan, orra és szája tele volt megaludt vérrrel. Mellette feküdt a fiatal eselédleány, Pap Erzsébet, eszméletlen állapotban. A leányt sikerült életre hozni, de csak néhány percre, nemsokára, anélkül, hogy kihallgatni lehetett volna, ő is kiszünetelt. A titokzatos kettős halálesetet bejelentették a községhezán, hol akként intézkedtek, hogy a halottak eltemethetők, mert minden kétséget kizárólag öngyilkosság esete forog fenn. Bácsalmáson óriási feltűnést keltett a titokzatos kettős haláleset és az egész községben megdöbbenéssel tárgyalják, hogy a holttesteket boncolás nélkül temették el és az ügyességet sem értesítették, mert kizártnak tartják, hogy Pap Erzsébet öngyilkosságot következében halt meg. A leány ugyanis három nappal az eset előtt jött a községbe és akkor állt a vendéglős szolgálatába. Ilyen kimenetelű szerelmi viszony kötése pedig ennyi idő alatt el sem képzelhető. Kíváncsok volna, hogy a rejtélyes eset kellő megvilágítása végett az ügyesség hivatalból indítana vizsgálatot.

Dohány nagyáruda bérbeadása. A palánkai dohány nagyárudának kezelése felmondott, miért is annak 1909. évi április hó 1-től leendő biztosítása végett a versenytárgyalás a zombori pénzügyigazgatóságnál 1909. évi január hó 16-án délelőtti 10 órakor fog megtartatni. A közelebbi felvilágosítások az igazgatóságnál megtudhatók.

Gondnokság. A szabadkai kir. törvényszék Faltum Jánosné Sipák Anna és Gyelmis Máténé Jakovetits Teréz szabadkai lakosokat elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

SZÍNHÁZ.

Szerda, december 23.

Halasi Mariskával és Virányi Sándorral a címszerepben ma a **Becestelenek** került színre összevágó szép előadásban.

Halasi Mariska és Virányi nagyon jó alakításukért, tömör, erőteljes kifejezéses teljes játékukért elismerést és tapsot kaptak. A többi szereplők játéka is harmonikusan olvadt bele a két főszereplő hű alakításába.

Csütörtökön, december 24-én nem volt előadás.

Péntek, december 25.

Délután a **Bákirálynő**-t adták. Este a **Tatárjárás** került színre bérletszünetben, zsufolt ház előtt. Az operette librettoja a katonaeltből van merítve. Lörentey (Radványi) huszárfőhadnagy szerelmes volt Riza (Pataki) bárónőbe, akit szülei akarata ellenére kényszerítettek férjéhez. A bárónő azonban időközben megszabadult férjétől és dobogó szívvvel értesül arról, hogy a vidéken megtartandó hadgyakorlatok alkalmából egykori imádója, Lörentey főhadnagy a huszártisztek között van. A bárónő kastélyába sereglett vendégek nagyban készülődnek a tisztek fogadására.

A sneidig gyerekek meg is érkeznek, de Lörentey, akit a szolgálat épen imádoztja kastélya elé vezényelte, nem tart velük. Lohonyai Treszka (Haraszti), az altábornagy leánya szerelmes Lörenteybe és szerelmével valóssággal üldözi, viszont Mogyoróssy (Peterdi) huszáronkéntes Treszkába szerelmes haláláig és kétségbe ejti Treszkának Lörentey iránti szerelmét.

Riza bárónő az est leple alatt felkeresi Lörenteyt és bocsánatát kéri, hogy a szülei kényszernek engedve, másé lett és meghívja a főhadnagyot a kastélyba. Lörentey ridegen visszautasítja a meghívást, végre is sikerül a bárónőnek Lörentey becsületszavát venni, hogyha bármily körülmények arra kényszerítenék, kívánságait teljesíti.

Majd megjelen a színen Wallerstein (Remete) közös tartalékos hadnagy, Lörentey, hogy bánatával egészen egyedül legyen, elvállalja Wallerstein szolgálatát, aki örömmel megy a többi tiszt után a kastélyba. A szín megváltozik; a második felvonás a bárónő pazar berendezésű fogadjójában folyik, ahol a vendégek nagyban mulatnak, táncolnak. Hasztalan jönnek a jelentést tevő katonák, egyszerűen kitáncoltatják őket. Végre maga Lörentey lép be és a tiszteket kötelességeikre figyelmezteti. Ezek elrohannak s midőn Lörentey is távozni akar, Riza bárónő a főhadnagyot adott becsületszavára utalva, visszatartja. Lörentey miután látja, hogy a bárónőtől nem bír menekülni és hogy az ne győzhessen felette, a fogadószobába lépő Treszkának kezd udvarolni és megkéri kezét. A bárónő most már maga könyörög Lörenteynek, hogy siessen csapatjához, de ezt a féltékenység, kötelességeinek hanyag teljesítéseért bekövetkező megalázása annyira hatalmába ejti, hogy iszik, táncol s csak akkor eszmél, amikor már késő s amikor be kell látnia, hogy tiszti bojtja van veszedelemben. Kétségbeesetten dobja kardját Riza lábai elé. A bajt növeli, hogy Lohonyay tábornok (Kabos) megjelenik s a kötelességmulasztó tiszteket lehordja. A tábornok, aki egyetlen gyermekét Treszkát (Haraszti) bálványozza, megtudja a féltékeny Mogyoróssytól (Peterdi), hogy Lörentey megkérte Treszka kezét. Szívesen fogadja vejeül Lörenteyt, a talpig derék katonát, a súlyos kötelességmulasztást s a történeteket a legenyhébben bírálja el. Majd az összesereglett vendégeknek tudtára adja Lörentey és Treszka eljegyzését, de a leánya felismerve a helyzetet, kikoszorúzza Lörenteyt.

A hadgyakorlat két egymás iránt dobogó szívű embert tesz boldoggá; Lörentey és a Riza boldogságával ér véget.

Az előadás egyike volt az idény legjobb előadásainak. Peterdy (Mogyoróssy) bájos kis önkéntes volt, belépő dalát és az estélyen énekelt Csók kuplóját megismétellették. Mindamellet megőrjűk, mert akkor, midőn az altábornagy tudtára adta, hogy Lörentey megkérte Treszkát, tuzásba esett. Egy huszáronkéntes akármennyire szerelmes is, annyira nem feledkezhetik meg magáról, hogy tábornokának a mellére adjon, viszont a kikoszorúzásnál pedig a nyakába ugorjon. Radványi (Lörentey) komoly és átgondolt szép alakítást nyújtott. Pataki — eltekintve az erkélyjelenettől, amikor kissé hamisan intonált — szépen énekelt. „Egy igazi imádója! — Szeretem a széles utcát, melyen hozzád járok“ feliratu, szalaggal díszített virágkosárral lepte meg.

Kabos (Lohonyai) jó altábornagya elsőrendű alakítás volt. A közönség szünni nem akaró tapsal jutalmazta.

A többi szereplők is komoly igyekezettel oldották meg szerepüket. A zenekar erőteljes fortissimoi sok helyütt teljesen elnyomták az énekeseket.

Szombat, december 26.

Délután a **Nagymama** kedves zenéjű operette ment szép előadásban. Este Fall I. két felvonásos operetteje, **A jókedvű paraszt**

került bemutatóra. Haraszti (Vörös Lizi) és Markovits Bandika (Szepeike) kettőse aratott sok tapsot. Határozottan állíthatjuk, hogy az egyedüli kedves dallam ez a kettős, ebben az operetteben. Fall most egyike a legjobban felkapott zeneszerzőknek; a hangszerelése mesteri, az egyes hangszeri széttagoltságban azonban bujkáló fugaszerű dallamok alig jutnak érvényre. Remete, Solymosy, valamint Pataki és Radványi igyekeztek a borongó, szürke homályt a közönség köréből száműzni, de nem sikerült. Fallnak ez az operetteje másodszer a bérlőkön kívül nem fog közönséget vonzani.

Vasárnap, december 27.

Ma ismételt két előadásról számolunk be és méltán bámulunk szereplő művészeinken, hogy a szakadatlan, pihenésnélküli, idegölő munkában még teljesen ki nem merültek. Délután a **Varázskeringő**, este pedig a **Tatárjárás** második bérletszünetes előadása is telt házat eredményezett. A szegény direktornak ugyancsak beütött a „kettős könyvvitel“ — mondá Remete (Wallerstein).

—r.

Hétfő, december 28.

Félig telt ház előtt Voss Richárdnak nagyhatású drámáját, a **Bűnöst** adták. Maga a darab oly mesterien van felépítve, hogy állandóan lekötve tartja a hallgatóság figyelmét. Tárnya egy ártatlanul elítélt embernek a megrázó tragédiája. Lehr Tamás gyilkosság miatt életfogytiglan el van ítélve. Már 20 éve a börtön lakója, midőn az igazi gyilkos, Schmidt Vilmos, halálos ágyon bevallja bűnét, amire természetesen Lehrt szabadon bocsátják. Hazatérve, családjának szomorú sorsát látja. Megtudja, hogy imádott felesége kényszerűségből egy emberi mivoltából kivetkőzött koresmárosnak lett a szeretője, aki ép azon a napon, amikor ő hazatér, leányát pénzért el akarja adni, hogy szorult helyzetén segítsen; megtudja, hogy fia anyja miatt boszut akar állni életük megrontóján, de ő — még nem tudva azt, hogy a fiatal ember az ő fia — lebeszéli róla és elveszi tőle a tört. Midőn elrejtőzve egy sarokból látja, hogy a koresmáros feleségére emeli kezét, leszurja őt.

A szereplők közül elsősorban Polgár Károlyt kell említenünk, aki a főszerepben oly kiváló alakítást nyújtott, mint amilyent színpadunkon ritkán láttunk. Nagy kár, hogy oly kevésszer van alkalmunk az ő művészetében gyönyörködnünk. Remete Géza kicsiny, de nehéz szerepét jól adta, nyílt színen megtapsolták. Halasi Mariska, Gózon Béla, Barnáné szintén kitűnően adták szerepüket. Radványi a koresmáros szerepében, Virányi, Solymosi, Csolnakosi és Halasi Béla szintén hozzájárultak az est sikeréhez.

Nomina odiosa.

Közli: Dr.

Karácsony este történt, a szeretet ünnepe. A házak ablakain a karácsonyfa gyertyáinak misztikus fénye áradt ki az utcákra. Mindenki otthon, családi körében örül az ünnepnek, csak egy szerencsétlen alakot hurcol hitvese haza a koresmából, válogatott szidalmakkal illetve az ünneprontót. Ember az ilyen, akit szent karácsony estéjén is önkívületi állapotban kell a koresmából haza hurcolni az övéi közé? Jó asszony, miért nem hagyta a bűzös koresma levegőjében tovább dözsölni, úgy talán ártatlan gyermekeivel jobban örülhetett volna a várva-várt karácsonynak. Az a gonosz ember pedig

megérdemelné, hogy öröme soha se legyen többé az életben, ha képes volt szereteteinek az örömműnnepen szomorúságot, fájdalmat okozni, csak azért, hogy ez az egy nap se muljon el anélkül, hogy ő korcsában nem volt s ott tökrészegre nem itta magát:

Uri emberről, a zombori alkoholelles szövetség tagjáról szól a nóta, aki jól beszeszelve erőmutatványokat végzett egy korcsában a kezeügyébe került poharak és palackokon. De megjárta szegény, oly súlyos sérüléseket szenvedett jobb karján, hogy a hétfő déli vonattal Budapestre kellett szállítani a klinikára. Ugy látszik az alkoholelles szövetségben úgy gondolkoznak, küzdjünk az alkohol ellen, ne igyuk az alkoholt, mikor oly sokféle jó bor van. Vagy talán vasárnapra engedélye volt az ivásra a temperentia beartása mellett?

Az alkohol hátrányosan befolyásolja az agy működését. Nem kell rogyásig inni, hogy az ember elveszítse az eszét, elég jóval kisebb porció is, hogy az ember kritikai képességét elveszítse. Innen van, hogy az emberek alkoholos állapotban erejüket meghaladó eselekedetekre vállalkoznak. Azt mondják, ilyenkor fokozódik a bátorság. Nem bátorság ez, hanem esztelenség. — Nagyon jó kedvű volt a társaság s hogy valami világra szólót kövessenek el, sétahangversenyt rendeztek a következő programmal: A tamburások húzták a „Ja se šetam gore, dole...“, a Koldusdiákból ismeretes áriája indulót; a mulatozók ez alatt egymásután a baromfi ketrecre, innen a disznó ólra, majd az istállóra s végül a háztetőre másztak. Itt aztán mint valami nyeregben ülve, nagy diadalmasan kurjongottak, örülve merészségüknek. Hát merész dolog volt, szó sincs róla. Csakhogy rövid ideig tartott az öröm. A háztetőn fujdogáló friss szellő egy kissé gyorsabban elpárologtatta az alkoholt s mikor a koponyákban egy kis józanság újból mutatkozott, tudatára ebredtek, hogy mily ostobaságot követtek el. A sétának másik részét már nem merték megtenni, mert mi tagadás, a bátorság az inukba szállt. Talán most is ott ülnének a háztetőn, ha egy anti-alkoholista nem került volna elő, aki egyenként hozta le őket, mint a fiuk verebekt a fészekből. Könnyű az anti-alkoholistának, az mindig józan.

Az ivási szokások teremtették meg tulajdonképpen az alkoholizmust. Ilyen alkalomkor az is iszik, aki máskülönben nem igen kívánja meg azt az isteni italt. Ilyen ivási szokás és alkalom a karácsony ünnepe. Ennek a magasztos és nagyjelentőségűnek deklarált ünnepnek öröme ezer és ezer ember berug. Soha annyi kaptos embert nem láttam egy rakáson, mint karácsony első napján a nagymiséen. S valamennyi énekelt és pedig oly rettenetes önállósággal, hogy amidőn az egyik valamely éneksor elején volt, a másik a közepén, a harmadik a végén járt már. Botrány volt ezt hallgatni. Meg vagyok győződve, hogy az uristennek nem nagy gyönyörűsége volt ebben a macskazenében s ha valamikor megbánta, hogy az embert megteremtette, most bizonyára megbánta azt is, hogy engedte fiát megszületni.

Nincs mértékletesség! Ezer és ezer esetben beigazolást nyert. Az ünnepek alatt történt eset is bizonyítja. Névnepot ültek. A társaság legtöbb tagján látható volt valami mértékletességi egyet korong-jelvénye. Ennek az egyletnek egyik vezető embere, hogy a hirdett elvnek a gyakorlatban is érvényt szerezzen, úgy berugott, hogy hadonászása

közben az eltört üvegdarabokon jobbkezének majdnem összes ereit elvágta. Ugy vitték fel szegényt Budapesre. Vagy, vagy! Középut nincsen.

Ünnepi eset a következő is: Otthon tudták, hogyha a családfő nincsen odahaza, csak a kocsmában lehet. Karácsonykor feltette magában, ez egyszer nem megy korcsába, hanem a templomba. Családja előtt ki is jelentette. El se hitték neki, még 4—5 éves kis fia is kételkedett szavaiban, s midőn valaki véletlenül megkérdezte: „Hol van apád?“, „A korcsában“ volt a válasz, pedig tényleg a templomba ment. Annyira hatott ez az apára, hogy megfogadta, többet szeszes italt a szájába nem vesz. Ennek legalább a vége jónak ígérkezik.

Nagy élvezettel hallgattuk dr. Hollós József ur szegedi főorvos vasárnapi előadását, melynek keretén belül preparált természetes belső részekben bemutatta az alkohol által okozott kóros elváltozásokat. Hazafelé indulva mindenki a hallottak s látottak felett gondolkodott. A Trefort-utca felé menők azon melegeben újabb bizonyítékát láthatták az alkohol káros következményeinek. A korcsából jövő legények összeverekedtek s ugyancsak püffölték egymást botjaikkal. Később a bieska is előkerült. Ugy látszik az Aprószentek ünnepe előre vetette árnyékát. Kár, hogy ezt a verekedési jelenetet nem lehet preparálva bemutatni.

Gabonaárak a zombori piacon

1908. évi december hó 24-én.

Rovatvezető: P.

A készáruüzlet mai részleteiről a következőket jelenthetjük.

A búzában szilárd volt az irány, mivel némi kereslet mutatkozott. Hozatala kevés. Ára 30 fillérrel csökkent.

Az árpa nyugodt. A kínálat gyenge. Ára változatlan maradt.

A zab csak helyifogyasztásnak vétetett. A kínálat úgy a kereslet is gyenge volt. Ára változatlan.

A tengeri (új) is gyengén volt forgalomban. A kínálat elegendő jó. Ára 20 fillérrel csökkent.

Babban teljes részvétlenség mutatkozott. Ára változatlan.

A heti árak a következők voltak:

Buza	23.70 K-tól — 23.90 K-ig
Zab	14.60 „ — 14.80 „
Árpa	14.70 „ — 15.— „
Ó tengeri	— „ — — „
Új tengeri (morzsolt) 12.40	— „ — 12.90 „
Új tengeri (csöves)	— „ — — „
Bab	17.40 „ — 18.60 „
Repece	— „ — — „
Köles	— „ — — „
Kendermag	— „ — — „

mindent q-kint = 100 kilogrammonkint számítva.

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. A „Bácska“ 1908. december 18. számában napvilágot látott dr. K. B.-nak nyilttéri nyilatkozata — hogy ez a nyilatkozat válasz-e a lapunk 98. számában 1908. évi december hó 17-én „Bizottsági tagválasztás a Szelenesében“ című cikkünkre, sajnálatunkra felvilágosítást nem adhatunk.

Dr. K. B. nyilttéri nyilatkozatában említett történelmi nagy alakunk állítólagos gyalázásának története a következő:

Az „Új-Bácska“ 1905. évi február hó 1-én „A zombori választáshoz“ című vezércikkben szóról-szóra a következők foglaltattak:

„Dr. K. B.-ról hihetetlen hír szárnyal, — el sem tudjuk hinni. Ezen ur a városlónál anyakönyvvezető, esetleg tanácsnok jelölt; — állítólag a szállásokon a szerb és bunyevácoknál jelszava az lett volna: „Kossuth kutyára, betyárookra ne szavazzanak.“ Irásban, szavahihető uri embertől fekszik előttünk e vád — mi se szemünk, se az írásnak nem hiszünk. De egy tényt konstatálunk. Midőn a szelenesei tisztviselők, kik között magas rangú és éltebb urak voltak, a szavazásra testületileg felvezetettek, akkor dr. B. K. ügyvéd felszólította a tisztviselőket, hogy dr. K. B. vezetése alatt szavazzanak le. És ez a fiatal aspiráns vezette a szelenesei tisztviselőket és ellenőrizte őket a leszavazásnál. Ez tény. Az előbbi mi sem supponáljuk, de a korteskedés hevében sok minden megeshetett, mert a hatalomban való elbizakodottság határt nem ismert.“

Ezért dr. K. B. a zombori kir. törvény-széknél keresett elégtételt, de 3970/905. bfó számú iratok tanúsága szerint illet nem kapott.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSEMEGYEI KÉPVISELETE =
SZELES JENŐ Zombor.

== MINTARAKTÁR ==

kütszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYARTMÁNY.

345—35—35

35—35

5163/kig. 1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye titeli járásához tartozó Felsőkaból községében elhalálozás folytán üresedésbe jött községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a születési és erkölcsi bizonylatokat is csatolva, hozzám **1909. évi január hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 720 korona készpénz.

Titel, 1908. évi december hó 26-án.

528—3—1

Szemző János,
főszolgabíró.

7720/kig. 908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett a hód-sági járáshoz tartozó Szilberek községben a községi orvosi állás.

Évi javadalmazása 1600 kor. készpénzfizetés és 6 öl kemény tűzifa házhoz szállítva.

A lakás, általános közegészségügyi szolgálat teljesítés, szegény betegek látogatásához, védhímlőoltáshoz, újraoltáshoz, látogatási, rendelési, távolsági s műteti díjak a vármegyei törvényhatóság bizottság által később fognak megállapítani.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **1909. évi január 28-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Német és szláv nyelv ismerete megkívántatik.

Hód-ság, 1908. december 26.

526—2—1

Szemző Károly,
főszolgabíró.

249079/908. szám.

Félaru vasuti jegy váltására - - - jogosító - - -

arcképes évi igazolványok kiállítására és a már használatban - - levőknek érvényesítése - - == az 1909-ik évre. ==

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félaru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1909-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 73. sz.) már folyó évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánának, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük.

Különösen figyelemztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken rovandó le. A postabélyegek a betérjesztendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Készpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelemztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1908. szeptember hó 24.

**A magyar királyi államvasutak
igazgatósága.**

(Utánnomást nem díjazunk.) 390-14-14

3304. szám. 1908

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 192. §-al, illetőleg az 1908 évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1908 évi V. 955/3. számú végzése következtében dr. Gábor Izidor ügyvéd által képviselt Engel Mór javára 756 kor. 44 til. s járulékaik erejéig 1908. évi október hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 684 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 955/4. sz. végzése folytán 756 kor. 44 til. tőkekövetelés, ennek 1908. évi január hó 14-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 111 kor. 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Flórián utca 7. a leendő eszközésére 1909. évi január hó 7-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi december hó 20-án

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

527-1

48083/III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Pozsony rendező pályaudvarán levő vasuti vendéglői üzletre 1909. évi február hó 1-től számítandó öt évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdetnek.

Az ezen üzletet bérbe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen felbélyegzett és a kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1909. évi január hó 5-ig déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége általános osztályához (Budapest, VI., Teréz-körút 62. szám, I. emelet, 6. ajtó) a következő megjelölés mellett adják be:

„Ajánlat a Pozsony rendező pályaudvari vendéglői bérletére 48083. számhoz.”

Bérbeadó üzletvezetőség részéről kikötetik, hogy pályázó vendéglős egyszersmind mérsáros és hentes is legyen, mely körülmény a pályázatban felemlítendő.

Az ajánlattevő köteles ugyanezen üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1909. évi január hó 4-én déli 12 óráig bánatpénz fejében 400 azaz négyszáz koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni illetve oda posta útján külön borítékban beküldeni.

A bánatpénzről nyert pénztári elismervény az ajánlathoz nem esatolandó.

Bánatpénz letétele nélkül az ajánlat figyelembe nem vétetik.

Előzetes tájékozás céljából közöltetik, hogy a vendéglői üzlet céljaira átengedett összes helyiségek fűtéséről, tisztogatásáról bérlo saját költségén maga tartozik gondoskodni. A fűtési és világítási anyagokat a bérlo, ha azt kívánja, önköltségi áron kaphatja, de évenként legfeljebb 70 köbméter tüzfát vagy ezzel egyenértékű szenet és 900 kg. kőolaj jár.

A bérletre vonatkozó részletes feltételek az alulírott üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, VI., Teréz-körút 62. sz., felemelet, 12. ajtó alatt), továbbá a magyar királyi államvasutak forgalmi főnökségénél Pozsonyban (Stefánia ut 4. szám alatt) hétköznapokon a hivatalos órák alatt (reggel 8 órától délután 2 óráig) megtekinthetők, az ajánlattevőkről tehát feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

A bérbeadó üzletvezetőség fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magaságára, belátása szerint szabadon választ-hasson.

Budapest, 1908. évi december hónapban.

A budapest-balparti üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjazatik.) 522-1

3873/1908. szám.

Hirdetmény.

A Ferenc csatorna részvénytársulat kezelésében levő csatornák hidjainak és egyéb műtárgyainak fentartásához 1909. évben szükséges fa- és egyéb építési anyagok beszerzésére ezennel

nyilvános pályázati versenytárgyalást

hirdetnek.

A szállítási részletes feltételek, anyagszükségleti kimutatás stb. alulírott üzletigazgatóságánál megtekinthetők, illetve kívánatra érdeklődőknek megküldetnek.

Az üzletigazgatósághoz címzendő ajánlatok benyújtásának határideje: 1909. január hó 10. déli 12 óra.

Elkésve érkező, távirati, utó vagy szabálytalanul kiállított ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Kissztapár, 1908. december hó 17-én.

Heincz Albert,

műszaki és üzletigazgató.

514-3-3

273414. sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak vonalain az 1909., illetve az 1909-1911. években talpfelület céljaira szükséges évenként mintegy 5700 q. sósav, 56900 q. neutrális olaj és 18400 q. kőszénkátrányolaj, esetleg a kőszénkátrányolaj mennyiségnek egy része helyett ennek megfelelő mennyiségű bükkfakátrányolaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlapok, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál” (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz., II. em., 46. ajtó sz.) megtekinthetők és ugyanott díjtalanul kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, egy koronás magyar királyi okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, a 60 filléres bélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt sértetlen borítékba foglalva és a cég saját pecsétjével lepecsételve legkésőbb 1909. évi január hó 9-én déli 12 óráig a fentnevezett szakosztályánál benyújtandók, vagy pedig posta útján oda küldendők és a boríték ezzel a külcimmal látandó el: „Ajánlat 273414/908. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó anyagok értékének 5%-a legkésőbb 1909. évi január hó 8-ának déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, VI., Andrassy-ut 75. sz., földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtanak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1908. december havában.

**A m. kir. államvasutak
igazgatósága.**

(Utánnomást nem díjazatik.) 508-3-1

48903. szám 1908.

Versenytárgyalási hirdetmény

(kő- és földmű anyagokra.)

A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége nyilvános pályázatot hirdet az alább felsorolt anyagok szállítására.

A jövő évi megközelítő szükséglet a következő:

I. csoport. 25000 darab $18\frac{1}{18}/18$ cm. méretű és 8000 darab $18\frac{1}{27}/18$ cm. méretű kocka kő, bazalt kőből.

II. csoport. 650000 darab égetett fali téglá közönséges, 50000 darab égetett fali téglá, nyers falazáshoz, 150000 darab égetett fedéleserép téglá lapos, 3000 darab égetett fedéleserép téglá homoru.

III. csoport. 2500 q oltatlan fali mész.

Ezen mennyiségeknél a jövő 1909. év folyamán 10%-al több vagy kevesebb is megrendelhető.

Az ajánlatok 1909. évi január hó 19-én déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. általános osztályának (VIII., Kerepesi ut 3. szám, I. emelet, 38. sz. a.) adandók át, a bánatpénz ugyanott a gyűjtőpénztárnál jövő 1909. évi január 18-án déli 12 óráig teendő le.

A részletes pályázati feltételek és ajánlati űrlap valamennyi üzletvezetőségünkél megtekinthető, üzletvezetőségünk általános osztályában pedig azok díjmentesen megszerezhetők.

Budapest, 1908. évi december hónapban.

**A budapest-jobbparti
üzletvezetőség.**

520-1

Szőlőtermelők figyelmébe.

4/4" □ és háromlű △ hegyezett borovi 505-3-3

szőlőkarót

bármily mennyiségben, kedvezményes ár mellett szállít

ERNST ÉS NEUFELD

ujvidéki fatermelő cég.

303790/CIV. szám.

Új személydíjszabás életbeleptetése.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint 1909. évi február hó 1-én zólyombrezó—breznóbánya—tiszolci helyi érdekű vasuton új személydíjszabás lép életbe, mely által a menetdíjak részben leszállítatnak, részben némileg felemeltetnek.

Az új személydíjszabás, melylyel a breznóbánya—külváros—vereskői vonalrész megnyitása napjától érvényes díjszabás érvényen kívül helyeztetik, a magyar királyi államvasutak díjszabás előírásait irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) lesz annak idején 20 fillérért kapható.

Budapest, 1908. december hó 12-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

517-1

A magyar újságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Főmunkatárs:

BRAUN SÁNDOR LÉNGYEL ZOLTÁN

□ Naponként 125,000 példány! □

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre 16 K — f. Negyedévre 4 K — f.
Félévre 8 K — f. Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!!!

Páratlan népszerűség!!

Remek szöveg. Pompás képek!

o o **Mesésen olcsó!** o o

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre . . . 6 K — f.

Félévre 3 K — f.

Negyedévre . . . 1 K 50 f.

Egy hónapra . . — K 50 f.

Aki a „FIDIBUSZ“-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a díszes „FIDIBUSZ - NAPTÁR“-t.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

- BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9. -

53408/I. sz.

Versenyárgyalási hirdetés darabolt kavicsszállításra.

A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége nyilvános pályázatot hirdet 60000 m³ bazalt vagy trahyt kövekből készítenő darabolt kavics szállítására.

Ezen mennyiségűnél a jövő 1909. év folyamán 10%-kal több vagy kevesebb is megrendelhető.

Az ajánlatok 1909. évi január hó 12-én déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. általános osztályának (VIII. Kerepesi-ut 3. sz. I. emelet 38. sz. a.) adandók át, a bántópenz ugyanott a gyűjtőpénztárnál jövő 1909. évi január hó 11-én déli 12 óráig teendő le.

Részletes pályázati feltételek és ajánlati űrlap valamennyi üzletvezetőségűnél megtekinthető, üzletvezetőségünk általános osztályában pedig azok díjmentesen megszerezhetők.

Budapest, 1908. évi december hó 20.

521-1 **A budapest-jobbparti üzletvezetőség.**

332442/CIII. szám.

Bérletjegy átírások

a m. kir. államvasutaknál.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint 1909. évi március hó 1-től kezdve az évi és félévi bérletjegyeknek, valamint a díjszabásszerű félárú jegyváltásra jogosító évi igazolványoknak más személyre való átírása általában ki van zárva.

Ez alól kivételnek csakis akkor van helye, ha a bérletjegy, illetve igazolvány tulajdonosa elhalálozik és ez állami anyakönyvi bizonylattal beigazoltatik.

Budapest, 1908. december hó 18-án.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

515-1

Uj! Üveg- és porcellán üzlet. Uj!

Van szerencsém értesíteni a nagyközönséget, hogy folyó évi november hó 1-én a „Szent-György téren“ a szerb hitközség palotájában, a volt Szuppek helyiségben a modern kor igényeinek megfelelő **üveg-, porcellán-, kőedény-, lámpa-, tükör- és képkeret** nagyraktáramat megnyitottam. — Elvállalok e szakma minden ágába vágó munkálatokat, épületüvegezések, üvegtetők, képkeretezések jutányos áron készíttetnek. **Menyasszonyi kelengyék, étkező-, kávé-, thea- és mocca-készletek.**

Vendéglői és kávéházi berendezések.

Háztartási cikkek gyorsan és pontosan szállítatnak.

Táblaüveg raktár nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Evőeszközök, diszműárak, virágtartók izléses kivitelben és aránylag igen olcsó árban.

Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy a nagyközönség — jóindulatát kiérdemeljem, maradok kitünő tisztelettel —

SZTANISZVS MILAN.